

Patientansvarig sjuksköterska (PAS)

Förvaltning: Vård- och omsorgsförvaltningen
Dokumenttyp: Direktiv inom Hälso- och sjukvård
Dokumentansvarig: Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Dokumentnamn: Patientansvarig sjuksköterska (PAS)
Utfärdad: 2022
Reviderad: 2025
Dnr VÄN 2024-126

Innehåll

Inledning	3
Fast vårdkontakt	3
Behov av flera fasta vårdkontakter	3
PAS - Patientens fasta kommunala vårdkontakt	3
Patientansvarig sjuksköterska (PAS) i Linköpings kommun	4
PAS ansvarsområden	4
Inskrivning och informationshantering	4
Kommunikation och samverkan	5
Planering, genomförande och uppföljning av vårdinsatser	5
Läkemedelshantering	5
Materialförsörjning	5
Riskbedömning och utredning	5
Teamarbete och samordning	5

Inledning

En del i ett personcentrerat arbetssätt är att patienten och vårdprofessionen har en god relation, så att ett partnerskap kan uppstå. För att möjliggöra den relationen är en god kontinuitet en viktig förutsättning. För att information och kommunikation ska säkerställas och skapa trygghet hos patienten ska det finnas en patientansvarig sjuksköterska (PAS) med särskilt samordningsansvar. En patientansvarig sjuksköterska ska bidra till att patientens vårdbehov samordnas på ett bättre sätt.

Fast vårdkontakt

Hälso- och sjukvården ska samordna vårdinsatser från olika enheter och vårdgivare samt andra berörda myndigheter. Det är alltså inte patientens ansvar. Det är tydligt i bestämmelsen i hälso- och sjukvårdslagen om fast vårdkontakt: "Verksamhetschefen ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Om det är nödvändigt för att tillgodose dessa behov, eller om en patient begär det, ska verksamhetschefen utse en fast vårdkontakt för patienten". Bestämmelsens syfte är att förbättra patientens ställning och se till att patienterna får möjlighet till delaktighet och självbestämmande i kontakterna med hälso- och sjukvården.

Behov av flera fasta vårdkontakter

Vissa patienter kan behöva fler än en fast vårdkontakt, till exempel om patienten har kontakt med flera olika delar av sjukvården, olika enheter eller vårdgivare, eller både kommunal och regional hälso- och sjukvård. De fasta vårdkontakterna ska då kunna samverka och samordna insatser för en enskild patient. För att hälso- och sjukvården ska kunna samordna insatser och förmedla information, till exempel till andra myndigheter, måste också patienten samtycka och verksamheterna måste beakta bestämmelserna om sekretess.

För patienter med livshotande tillstånd ska den fasta vårdkontakten vara en legitimerad läkare med ansvar för att samordna och planera patientens vård. Kommunens PAS kan vara den fasta kommunala vårdkontakten men inte ha huvudansvaret som fast vårdkontakt.

PAS - Patientens fasta kommunala vårdkontakt

PAS har en övergripande roll i att skapa trygghet, kontinuitet och samordning för patienten. När en patient har kontakt med flera enheter och vårdgivare kan PAS vara behjälplig med att:

- Samordna vårdens insatser.
- Informera om vårdsituationen.
- Förmedla kontakter med andra relevanta personer inom hälso- och sjukvården.

- Vara vårdkontakten för andra delar av hälso- och sjukvården och för socialtjänsten samt i förekommande fall med andra berörda myndigheter, till exempel Försäkringskassan.

Patientansvarig sjuksköterska (PAS) i Linköpings kommun

Syftet med detta direktiv är att tydliggöra rollen och ansvaret för Patientansvarig sjuksköterska (PAS) inom Linköpings kommun för att säkerställa god vårdkvalitet, trygghet och kontinuitet för patienter inom Vård- och äldreomsorgsnämnden samt Social- och omsorgsnämndens ansvarsområden.

Alla patienter med pågående insats av sjuksköterska inom Linköpings kommun ska ha en namngiven Patientansvarig sjuksköterska (PAS). Inom särskilt boende för äldre är riktningen att PAS ansvarar för max 23 patienter. Nyckeltalet kan komma att ändras.

PAS ansvarsområden

Inskrivning och informationshantering

- Genomföra inskrivningssamtal, anamnesupptagning och statusbedömning (inklusive vikt, längd, vitalparametrar, hud, nutrition, smärta, sömn etc.). Se även direktiv "Sjuksköterskans ansvar vid ny patient inom kommunal hälso- och sjukvård".
- Namn på PAS ska anges i Hälsoärendet vid aktualiseringen samt i Personkortet under personlig referensperson. Viktigt att informationen om PAS uppdateras vid eventuell förändring.
- Upprätta hälso- och sjukvårdsjournal och vårdprocesser. Säkerställa att endast aktuella vårdprocesser finns i patientens journal.
- Ta del av patientens uppmärksamhetsinformation i NPÖ eller Cosmic och stämma av informationen med patienten. Vid behov skriva ut kopia som förvaras patientnära för att säkerställa tillgänglighet till informationen för alla runt patienten.
- Upprätta vårdprocess om det finns uppmärksamhetsinformation som kräver specifik hantering
- Kontrollera och säkerställ att det finns en aktuell enhetskoppling i Cosmic.

Kommunikation och samverkan

- Samverka och kommunicera med patienter och närstående.
- Säkerställa att patienten och närstående vet vart de kan vända sig med frågor.
- Säkerställa att det finns mapp/pärm hos patienten med eventuell vårdplan, kontaktuppgifter till legitimerad personal och närstående, läkemedelslista, signeringslistor och annan information av vikt. Mappen/pärmen rekommenderas att förvaras på hatthylla i hallen eller annat lättillgängligt ställe, som all personal har kännedom om.
- Kommunicera och samverka med planeringsledare/samordnare eller motsvarande funktion (SoL) om patienten skrivs in på sjukhus, vid planering under vårdtid samt vid utskrivning från sjukhus.

Planering, genomförande och uppföljning av vårdinsatser

- Övergripande ansvar för planering, bedömning, genomförande och utvärdering/uppföljning av insatser.
- Sträva efter kontinuitet i vården för patienten.

Läkemedelshantering

- Ansvar för att läkemedelshantering sker på ett patientsäkert sätt.

Materialförsörjning

- Övergripande ansvar för att nödvändigt material för sårvård, KAD, infarter, infusioner, injektioner, nutritionsprodukter, inkontinensprodukter etc. finns hos patienten och fylls på vid behov.

Riskbedömning och utredning

- Övergripande ansvar för riskbedömning, planering och registrering i kvalitetsregister
- Säkerställa utredning av inkontinens och blåsdysfunktion inför eventuell utprovning och förskrivning av inkontinenshjälpmedel.

Teamarbete och samordning

- Medverka vid teamkonferenser, SIP-möten och ronder.
- Samverka, samordna och kommunicera med andra vårdgivare och aktörer externt och internt.
- Kontakt och samverkan med patientansvarig läkare.